

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1939 kl. 3 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av väckt motion angående främjande av landsbygdsungdomens möjligheter att förvärva fortsatt utbildning vid högre läroanstalter.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 46, har herr *John Gustavson* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t göra framställning om en allsidig utredning avseende ett främjande från statens sida av landsbygdsungdomens möjligheter att efter slutad folkskola kunna för överkomlig kostnad förvärva fortsatt utbildning vid olika slag av högre läroanstalter.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Andra kammarens första tillfälliga utskott, till vilken remitterats en i nämnda kammare väckt motion med enahanda hemställan, har i vederbörlig ordning begärt och erhållit skolöverstyrelsens utlåtande i ämnet. Dessutom har nämnda utskott berett Svenska landskommunernas förbund tillfälle att yttra sig över motionen och från förbundets styrelse erhållit yttrande i ärendet.

Yttranden.

Den genom föreliggande motion väckta frågan har tidigare vid upprepade tillfällen varit under behandling i riksdagen. Med anledning av två inom riksdagen väckta likalydande motioner (I: 160, av herr *A. Holstenson* m. fl., och II: 394, av herr *A. Pettersson* i *Dahl* m. fl.) anhöll 1937 års riksdag i skrivelse den 11 juni 1937, nr 444, att Kungl. Maj:t måtte taga under omprövning, huruvida icke förslag rörande upprättande av internat vid högre allmänna läroverket i Strängnäs kunde föreläggas riksdagen, ävensom föranstalta om utredning rörande underlättande i övrigt av möjligheterna för barn, boende å ort, där allmänt läroverk och därmed jämförlig undervisningsanstalt saknades, att besöka sådan anstalt.

Utskottet.

Med anledning av riksdagens omförmälda skrivelse anbefalldes Kungl. Maj:t genom beslut den 30 september 1937 skolöverstyrelsen att dels verkställa undersökning, huruvida och under vilka förutsättningar statsbidrag skulle kunna utgå till bestridande av kostnaderna för lär-

jungars från landsbygden vistelse vid allmänna läroverk och vissa andra offentliga läroanstalter, dels ock till Kungl. Maj:t inkomma med utredning i detta hänseende samt med förslag till de åtgärder, som i anledning därav kunde befinnas erforderliga.

I sitt ovannämnda utlåtande har nu skolöverstyrelsen redogjort för de åtgärder, som blivit av överstyrelsen vidtagna till åttlydnad av ovanberörda beslut. Överstyrelsen hade till allmänna läroverk, kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, högre folkskolor och praktiska mellanskolor utsänt en rundfråga rörande de förhållanden, som för här ifrågavarande spörsmål kunde vara av vikt och intresse, varjämte kollegier och rektorer bereddes tillfälle att yttra sig i ärendet. Svaren på nämnda rundfråga samt de inkomna yttrandena utgjorde ett rikt och mångsidigt material, hänförande sig till läget vårterminen 1938, för belysande av problemets olika sidor. Detta material hade sedermera utökats med uppgifter från ytterligare ett antal läroanstalter. Det sålunda insamlade, synnerligen omfattande materialet vore för närvarande föremål för slutlig bearbetning inom överstyrelsen, och den anbefallda utredningen skulle kunna överlämnas till Kungl. Maj:t i god tid före nästa års riksdag.

Med hänsyn till att den av föreliggande motion framförda frågan redan befinner sig under utredning samt denna utredning, enligt vad ovan visats, framförts så långt, att den torde kunna i god tid före nästa års riksdag överlämnas till Kungl. Maj:t, har utskottet, som livligt behjärtar motionens syfte, funnit ytterligare åtgärder härutinnan icke erforderliga, och får utskottet därför hemställa,

att förevarande motion icke måtte föranleda någon första kammarens åtgärd.

Stockholm den 23 mars 1939.

På utskottets vägnar:

K. A. JOHANSON.

Närvarande: se utskottets utlåtande nr 5.